

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 192

Kıyı Kanunu Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/625)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md. 18/101-1818/06445

20 . 11 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.10.1984 tarihinde kararlaştırılan «Kıyı Kanunu Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

KIYI KANUNU TASARISI
GENEL GEREKÇE

Medenî Kanununun 641 inci maddesi akarsuların kullanımının bir kanun ile düzenleneceğini ifade etmekle beraber bugüne kadar böyle bir kanun çıkartılmamış, kıyılarda kullanım kararları yönetmeliklerle çözüme kavuşturulmaya çalışılmıştır. Anayasamızın 43 üncü maddesi de kıyılarla sahil şeritlerinin belirlenmesi ve bu yerlerden faydalanmanın imkân ve şartlarının kanunla düzenleneceğini hükme bağlamıştır.

Halen kıyı kullanımına dair işlemler İmar Kanununun ek 7 ve 8 inci maddelerine göre hazırlanmış olan yönetmelik hükümlerine dayanılarak Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yürütülmektedir. Bu düzenlemeye göre belediye ve mücavir saha sınırları içinde kalan alanlar, «imar nizamına tabi» olduğundan her türlü yapılanmanın ruhsata bağlı olması gerekmektedir. Ruhsat verilebilmesi için de, planlama ve yönetmelik şartlarının yerine getirilmesi yanı sıra tapuya ihtiyaç duyulmaktadır. Halbuki kıyı, Medenî Kanununun 641 inci maddesine göre tescile tabi alanlardan olmadığından tatbikatta kıyılarda vukubulan yapılmalar ruhsata bağlanamamış ve önemli ölçüde bir boşluk hâsıl olmuştur. Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan kıyının kamu adına korunması ve kullanımında Maliye ve Gümrük Bakanlığının yetkili olması ve bu alandaki yapılmalarda Maliye ve Gümrük Bakanlığının vereceği izin belgesinin mevcudiyeti halinde, tapu aranmaması, bu önemli boşluğu doldurmaktadır.

Yukarıda sözü edilen yönetmelikte, kıyının fizikî tarifi ile birlikte, fonksiyonel tarifi de getirilmiş ve «kıyı, herkesin mutlak bir eşitlik ve serbestlikle yararlanmasına açık bulunduğundan, üzerinde hiçbir yapı yapılmaz, deniz, doğal ve yapay göl ve nehirlerin ya da kıyının, kamu yararına kullanımını sağlamayı kolaylaştırmak ya da kıyıyı korumak amacıyla yönelik kamu yararlı yapı ve tesisler bu hükmün dışındadır.» denilmek suretiyle kullanım istisnai durumlarda hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Ancak kıyı, özelliği itibariyle çok çeşitli faaliyetlerin cereyan ettiği, özellikle; rekreatif, ticari hatta sanayi amaçlı kullanımlar söz konusu olan alanlarda bulunabileceğinden; kıyının çok değişik türden yararlanmalara imkân veren böyle stratejik bir bölgede olması durumunda, burada ancak, resmî ya da hususî kesime ait kıyıda bulunması zorunluluk gösteren aktivitelere yer verilmesi mümkün olabilecektir.

Bugüne kadar, yapılan kıyı kenarı tespitlerine zaman zaman itirazlar olmuş, mülkiyet hududuna itirazla açılan şahıs davaları kıyı kenar çizgilerini değiştirebilme durumunu getirmiştir. Tespit edildiği andaki fizikî koşullara uygun bulunan ve Medenî Kanunun ilgili hükümleriyle, Yargıtay içtihatlarına göre tespit edilen kıyının mülkiyetten doğan sorunlarla zedelenmemesi veya asgarî ölçülerde değişikliğe uğraması gerekir. Ancak; mülkiyet hakkını da dikkate aldığımızda, kıyıda kalan ve özel mülkiyete konu olan arazinin kamulaştırılması ve sonra tescilden düşülerek Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan yerler haline dönüştürülmesi, sorunu çözümleyecek mahiyette görülmüştür.

Deniz, doğal ve yapay göl ve nehir kıyılarını çevreleyen ve kıyıların direkt etkisinde bulunan kıyı kuşağında, kullanım biçimini sınırlandıran özellikler vardır. Kamu yararının önde gelmesi aranan en önemli prensip ve şarttır.

Bu tasarıyla kıyının belirli şartlarla doldurulması imkânı da getirilmiş bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Deniz, tabii ve sunî göl ve akarsu kıyıları ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamı niteliğinde bulunan sahil şeritlerinde, bu yerlerin özelliklerini gözetenek koruma ve kullanma esaslarının tespiti öngörülmektedir.

Madde 2. — Kıyılar ile sahil şeritlerini ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkân ve şartlarına ait esasları kapsamaktadır.

Madde 3. — Kanun kapsamı dışında bırakılan istisnalar belirlenmektedir.

Madde 4. — Bu Kanunda geçen deyimler tarif edilmektedir.

Madde 5. — Kıyılar ile ilgili genel esaslar belirlenmektedir.

Madde 6. — Kamu yararı dikkate alınarak zorunlu hallerde kıyılarda yapılanma şartları belirlenmektedir.

Madde 7. — Kamu yararının gerektirdiği hallerde deniz, göl ve nehri doldurma ve kurutma işlemlerinin yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yapılacağı ve bu yerler için yapılacak planlar hakkında İmar Kanunu hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 8. — Kıyı kenar çizgisinin valiliklerce teşkil edilecek bir komisyonca tespit edileceği bildirilmiştir.

Madde 9. — Sahil şeridinin kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde imar planı olan yerlerde 10 metre, diğer yerlerde 30 metreden az olamayacağı hükmü getirilmektedir.

Madde 10. — Kıyı kenar çizgisinin kıyı çizgisi ile çatışması durumunda, kıyının derinliği düzenlenmektedir.

Madde 11. — Kıyıda ve sahil şeridinde Kanuna aykırı plan yapılamayacağı ve planların imar mevzuatına göre onaylanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 12. — Kıyıda kamu yararına veya özel kanun hükümlerine göre yapılacak yapılar için tahsis belgesi verileceği, yapı ruhsatı verilmesinde ayrıca tapu aranmayacağı ve kıyıda yapılması zorunlu tesisler için kullanılan ve kıyıda kalan arazinin Hazine adına tapuya tescil edileceği öngörülmektedir.

Madde 13. — Sahil şeridinde toplumun yararlanmasına ayrılan yerlerde yapılanma izni verilebilmesi için tapuya şerh verilmesi mecburiyeti getirilmektedir.

Madde 14. — Kontrolün, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyece, bunun dışında ise valilikçe yürütüleceği öngörülmektedir.

Madde 15. — İmar mevzuatına aykırı yapılara İmar Kanunu hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 16. — Kanuna aykırı yapılanmalarda İmar Kanunu ile ilgili cezaî hükümlerin uygulanacağı öngörülmekte, sahil şeridinin tespitinde ihmali görülen komisyon üyelerinin cezalandırılacağı hükmü getirilmektedir.

Madde 17. — Kanunun uygulanması ile ilgili Yönetmeliğin 6 ay içinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanacağı öngörülmektedir.

Madde 18. — Kanunun yayımı tarihinden önce sahil şeridinde bulunan toplumun yararlanmasına ayrılmamış yapıların tadil edilemeyeceği ve bunlara eklenti yapılamayacağı hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 1. — Kanunun yayımından önceki mevzuata göre tespit edilen kıyı kenar çizgilerinin geçerli olması öngörülmektedir.

Geçici Madde 2. — Bu madde ile, önceki mevzuata göre doğmuş özel mülkiyete konu yapılar imar planına uygun yapılmak şartı ile bu Kanun hükümlerine tabi olmayacaktır. Ancak Kanunun esprisine uygun olarak bu yapılara eklenti yapılamayacaktır.

Bu yapıların yıkılması halinde 6 ncı maddeye göre yapılanma mümkün olabilecektir.

Kanunun yürürlüğünden önce kıyı ve sahil şeridinde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler üzerinde izinsiz ve kaçak olarak inşa edilmiş olan liman, iskele, rıhtım, balıkçı barınağı ve dayanma duvarları gibi kıyıda bulunması zorunlu tesisler ile sanayi ve turizm tesislerinden millî ekonomiye katkısı veya kamu yararı olduğu kararlaştırılanlar hakkında 12 nci maddenin uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 19, 20. — Yürürlük ve yürütme hükümleridir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu
Karar No. : 9

22 . 11 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca Komisyonumuza havale edilen Kıyı Kanunu Tasarısı; Devlet Bakanı Sudi Türel, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı temsilcileri ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün de iştirakiyle 22.11.1984 günlü toplantıda incelenip görüşüldü.

Bilindiği gibi Anayasamızın 43 üncü maddesi; kıyıların Devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğunu, kıyılarda ve kıyıları çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararının gözetileceğini, kıyıların sahil şeritlerinin, kullanış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkân ve şartlarının kanunla düzenleneceğini hükme bağlamıştır.

Tasarının gerekçesinde de açıklandığı gibi, halen kıyı kullanımına dair işlemler İmar Kanununun Ek 7 ve 8 inci maddelerine göre hazırlanmış olan yönetmelik hükümlerine dayanılarak yürütülmektedir.

Anayasanın amir hükmü karşısında kıyıların ve onun devamı niteliğinde olan sahil şeritlerinin koruma ve kullanma esaslarının kanunla düzenlenmesi gereklidir.

Ayrıca bugüne kadarki uygulamalarda kıyı kenar çizgileri zaman zaman değişikliklere uğramıştır. Kıyıların ve kıyı çevresindeki kuşağın kamu yararının göz önünde tutularak kullanılması gerekmektedir.

Anayasa hükmü gereğince hazırlanmış olan ve yukarıda açıklanan hususları yerine getiren tasarının tümü Komisyonumuzca uygun bulunarak kabul edilmiş ve maddelerin incelenmesine geçilmiştir.

Tasarının 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16 ncı maddeleri uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Yönetmelikle ilgili 17 nci maddede, bu Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmeliğin Kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay içinde hazırlanacağı hükme bağlanmaktadır. Uygulamada yönetmeliklerin kanunun yürürlüğe girmesinden çok sonra çıkarılması aksaklıklara sebep olmakta ve kanunlar uygulanmamaktadır. Komisyonumuz bu mahzuru asgariye indirmek amacıyla, yönetmeliğin kanunun yayımından itibaren 3 ay içinde çıkarılmasını uygun görmüş ve 17 nci maddeyi bu şekilde değiştirerek kabul etmiştir.

Tasarının 18 inci maddesi ile toplumun yararlanmasına ayrılmayan yapılar hakkında hüküm getirilmektedir. Komisyonumuz, bu maddenin bağımsız yorumlanmasının yanlış anlaşılmalara sebep olabileceği ve esasen tasarının geçici 2 nci maddesi ile bu maddede bahsi geçen hususun düzenlendiği görüşünden hareketle 18 inci maddeyi metinden çıkarmıştır.

Tasarının Geçici 1 ve Geçici 2 nci maddeleri aynen, yürürlüğe ilişkin 19 uncu madde 18 inci madde olarak, yürütmeye ilişkin 20 nci madde 19 uncu madde olarak yine aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

Başkan
İbrahim Özdemir
İstanbul

Kâtip
Ayhan Uysal
Çanakkale

Üye
İsmail Saruhan
Ankara

Üye
Tevfik Bilal
Hatay

Üye
Hayrettin Elmas
İstanbul

Üye
Mehmet Üner
Kayseni

Başkanvekili
Yaşar Albayrak
İstanbul

Üye
Mehmet Erdal Durukan
Adana

Üye
Osman Esgin Tipi
Aydın
(Muhalefet Şerhim Eklidir)

Üye
Behiç Sadı Abbasoğlu
İstanbul

Üye
Arife Necla Tekinel
İstanbul

Üye
Altınok Esen
Konya

Üye
Mümtaz Özkök
Sakarya

Sözcü
Recep Kaya
Bilecik

Üye
Hüseyin Barlas Doğu
Ankara

Üye
Münir Sevinç
Eskişehir
(2. ve 6. Mad. Karşısın)

Üye
Bedrettin Doğanca Akyürek
İstanbul

Üye
İşıl Saygın
İzmir
(İmzada Bulunamadı)

Üye
Ali Mazhar Haznedar
Ordu
(Karşı Oy Yazısıyla)

MUHALEFET ŞERHİ
Komisyon Başkanlığına

Kanun tasarısının 2, 5 ve 6 ncı maddelerine kıyılarda özel mülkiyete imkân tanıdığı için muhalifim.

22 . 11 . 1984

Egin Tipi
Aydın Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİ
Komisyon Başkanlığına

Kıyıların özel mülkiyete konu olamayacağını vurgulayacak şekilde maddelerin düzenlenmesi gerektiği kanısıyla kanunun bu şekline karşıyım.

Ali Mazhar Haznedar
Ordu Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Kıyı Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanun, deniz, tabii ve sunî göl ve akarsu kıyıları ile bu yerlerin etkisinde olan ve devamı niteliğinde bulunan sahil şeritlerinde, bu yerlerin özelliklerini gözeterek koruma ve kullanma esaslarını tespit etmek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun, deniz, tabii ve sunî göller ve akarsu kıyıları ile sahil şeritlerini ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkân ve şartlarına ait esasları kapsar.

İstisnalar

MADDE 3. — Özel kanunlar uyarınca belirlenmiş veya belirlenecek yerler ile askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekât ve savunma amaçlı yerlerde özel kanun hükümlerine uyulur.

Tanımlar

MADDE 4. — Bu Kanunda geçen deyimlerden;
Kıyı Çizgisi : Deniz, tabii ve sunî göl ve akarsularda, taşkın durumları dışında, suyun karaya değdiği noktaların birleşmesinden oluşan çizgiyi,

Kıyı Kenar Çizgisi : Deniz, tabii ve sunî göl ve akarsularda kıyı çizgisinden sonra kara yönünde devam eden, su hareketlerinin oluşturduğu kumluk, çakıllık, taşlık, sazlık, bataklık alanın tabii sınırını,

Kıyı : Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alanı,

Sahil Şeridi : Kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde, imar planlı yerlerde yatay olarak en az 10 metre, diğer yerlerde en az 30 metre genişliğindeki alanı,

Dar Kıyı : Kıyı kenar çizgisinin kıyı çizgisi ile çakışmasını,

İfade eder.

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Kıyı Kanunu Tasarısı

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1. — Tasarının Birinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Tasarının İkinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İstisnalar

MADDE 3. — Tasarının Üçüncü Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanımlar

MADDE 4. — Tasarının Dördüncü Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Genel esaslar

MADDE 5. — Kıyılar ile ilgili genel esaslar aşağıda belirtilmiştir :

Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır.

Kıyı ve sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.

Kıyıda ve sahil şeridinde planlama ve uygulama yapılabilmesi için kıyı kenar çizgisinin tespiti zorunludur.

Ancak, kıyı kenar çizgisinin tespit edilmediği bölgede yapılanma talebi vukuunda talep tarihini takip eden üç ay içinde kıyı kenar çizgisinin tespiti mecburidir.

Plan kararı ile doldurulan ve tahkimat yapılan kıyıda meydana gelen değişiklik sebebi ile kıyı kenar çizgisi yeniden tespit edilir.

Kıyıda yapı

MADDE 6. — Kıyıda ancak plan kararıyla, deniz, tabii ve suni göl ve akarsuların kamu yararına kullanımını kolaylaştırmak veya kıyıyı korumak amacıyla yönelik olan yapı ve tesisler, faaliyetlerinin özellikleri gereği tersane, fabrika, santral, su ürünlerine dayalı sanayi tesisleri, gemi sökme yeri ve sair kıyıda yapılması zorunlu tesisler ile eğitim, spor veya turizm amaçlı tesisler yapılabilir.

Bu yapı ve tesisler yapım amaçları dışında kullanılamaz ve eğitim tesisleri ile spor veya turizm amaçlı yapılanmalarda kıyı geçişi engellenecek şekilde kapatılamaz.

Kamu önceliği olan yerler dışında plan kararları ile özel yapılanmalara da izin verilebilir. Ancak bu tür yapılanmalarda da kıyı geçişi engellenecek şekilde kapatılamaz.

Doldurma ve kurutma yoluyla arazi kazanma

MADDE 7. — Kamu yararının gerektirdiği hallerde deniz, göl ve nehir doldurma ve kurutma suretiyle elde edilmek istenilen yerler hakkında önce planlama yönünden ilgili idare kanalı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığının uygun görüşü alınır. Doldurma ve kurutma işlemleri yürürlükteki mevzuat hükümlerine

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Genel esaslar

MADDE 5. — Tasarının Beşinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kıyıda yapı

MADDE 6. — Tasarının Altıncı Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Doldurma ve kurutma yoluyla arazi kazanma

MADDE 7. — Tasarının Yedinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

göre yapılır. Bu yerler için yapılacak planlar hakkında İmar Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, bu planlar Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından tasdik edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kıyı Kenar Çizgisi ve Sahil Şeridi

Kıyı kenar çizgisinin tespiti

MADDE 8. — Kıyı kenar çizgisi, valiliklerce biri mimar veya inşaat mühendisi, biri jeolog veya harita mühendisi olmak kaydıyla en az beş kişiden oluşacak bir komisyonca tespit edilir. Komisyonun teşekkülü, çalışma usul ve esasları Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

Sahil şeridi

MADDE 9. — Sahil şeridi, kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde imar planı olan yerlerde 10 metreden, diğer yerlerde 30 metreden az olamaz.

Dar kıyı

MADDE 10. — Kıyı kenar çizgisinin tespitinde kıyı kenar çizgisinin kıyı çizgisi ile çakışması ve bu suretle kıyının fiilen ortadan kalkmış olması durumunda, sahil şeridinde yapılacak toplumun yararlanmasına ayrılan yapıların kıyı çizgisine en fazla yaklaşma mesafeleri 9 uncu maddeye aykırı olamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıyı ve Sahil Şeridinde Planlama ve Yapılanma

Kıyıda ve sahil şeridinde planlar

MADDE 11. — Kıyıda ve sahil şeridindeki planlar bu Kanun hükümlerine aykırı olamaz. Bu yerlerde düzenlenen planlar imar mevzuatına göre onaylanarak kesinleşir.

Kıyıda yapılanma ve izin belgesi

MADDE 12. — 6 ncı madde hükümlerine göre kıyıda yapılacak yapılar için Maliye ve Gümrük Bakanlığınca gerekli tahsis belgesi verilir.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Kıyı Kenar Çizgisi ve Sahil Şeridi

Kıyı kenar çizgisinin tespiti

MADDE 8. — Tasarının Sekizinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Sahil şeridi

MADDE 9. — Tasarının Dokuzuncu Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dar kıyı

MADDE 10. — Tasarının Onuncu Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıyı ve Sahil Şeridinde Planlama ve Yapılanma

Kıyı ve sahil şeridinde planlar

MADDE 11. — Tasarının Onbirinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kıyıda yapılanma ve izin belgesi

MADDE 12. — Tasarının Onikinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yapı ruhsatı verilmesinde ayrıca tapu aranmaz.

Ancak, tersane, fabrika, santral, su ürünlerine dayalı sanayi tesisi, gemi sökme yerleri gibi kıyıda yapılması zorunlu tesisler için kullanılan ve kıyıda kalan arazi Hazine adına tapuya tescil edilir.

Tapuya şerh verilmesi

MADDE 13. — Sahil şeridinde toplumun yararlanmasına ayrılan yerlerde yapılanma izni verilebilmesi için bu niteliğin tapu kütüğünün beyanlar hanesine işlenmesi mecburidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kontrol, Ceza ve Çeşitli Hükümler

Kontrol

MADDE 14. — Bu Kanun hükümlerine göre kontrol; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında ise, Valilikçe yürütülür. İlgili Bakanlıkların teftiş ve kontrol yetkileri saklıdır.

İmar mevzuatına aykırı yapı

MADDE 15. — Ruhsatsız, ruhsat ve eklerine aykırı yapılar ile ruhsat alınması zorunlu olmayan yapılar hakkında İmar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Ceza hükümleri

MADDE 16. — Bu Kanun hükümlerine aykırı yapılanmalarda İmar Kanununun ilgili ceza hükümleri uygulanır.

Beşinci maddenin beşinci fıkrasına göre sahil şeridinin süresi içerisinde tespit edilmemesinde suiistimale veya ihmali görülen komisyon üyeleri Devlet Memurları gibi cezalandırılırlar.

Yönetmelik

MADDE 17. — Bu Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik, Kanunun yayımından itibaren 6 ay içinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanır.

Toplumun yararlanmasına ayrılmayan yapılar

MADDE 18. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce sahil şeridinde bulunan toplumun yararlanmasına ayrılmamış yapılara eklenti yapılamaz.

Önce tespit edilen kıyı kenarları

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önceki mevzuata göre tespit edilmiş kıyı kenar çizgileri geçerlidir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 1972 yılından önce kıyıda doğmuş özel mülkiyete konu yapılar ile bu Ka-

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Tapuya şerh verilmesi

MADDE 13. — Tasarının Onüçüncü Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kontrol, Ceza ve Çeşitli Hükümler

Kontrol

MADDE 14. — Tasarının Ondördüncü Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İmar mevzuatına aykırı yapı

MADDE 15. — Tasarının Onbeşinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ceza hükümleri

MADDE 16. — Tasarının Onaltıncı Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yönetmelik

MADDE 17. — Bu Kanunun uygulanması ile ilgili yönetmelik, kanunun yayımından itibaren 3 ay içinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanır.

Önce tespit edilen kıyı kenarları

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının Geçici Birinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının Geçici İkinci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

nunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuata ve imar planına uygun olarak yapılan yapılar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkrada sözü edilen yapılara eklenti yapılamaz. Ancak bu yapıların herhangi bir sebeple yıkılması halinde 6 ncı madde hükümlerine göre yapılanmaya izin verilir.

Kıyı ve sahil şeridinde Hazineye ait arazi ve arsalar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler üzerinde gerçek ve tüzelkişiler tarafından bu Kanunun yürürlük tarihinden önce izinsiz ve kaçak olarak inşa edilen liman, işkele, rıhtım, balıkçı barınağı ve dayanma duvarları gibi kıyıda bulunması zorunlu tesisler ile sanayi ve turizm tesislerinden ilgili Bakanlıklarca millî ekonomiye katkısı veya kamu yararı olduğu kararlaştırılanlar hakkında 12 nci madde hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 19. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 18. — Tasarının Ondokuzuncu maddesi Onsekizinci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 19. — Tasarının Yirminci Maddesi Ondokuzuncu Madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Başbakan

T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı

İ. K. Erdem

Devlet Bakanı

S. N. Türel

Devlet Bakanı

A. K. Alptemoçin

İçişleri Bakanı

A. Tanrıyar

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Adalet Bakanı

M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı Y.

A. M. Yılmaz

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. S. Giray

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

C. Büyükbay

Devlet Bakanı

A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı

İ. Özdağlar

Millî Savunma Bakanı Y.

S. N. Türel

Maliye ve Gümrük Bakanı

V. Arıkan

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemli

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşcıoğlu

15 . 10 . 1984